WIKIPEDIA

Bengaals

Van Wikipedia

Dit artikel is gesjreve (of begós) in 't Mofers. Laes hie wie v'r mit de versjillende saorte Limburgs ómgaon.

't **Bengaals** is 'n Indogermaanse spraok die gekaldj wuuertj in Bangladesj, India, Nepal en Singapore. De spraok wuuertj gekaldj door zoea 110.000 luuj in Bangladesj (2001), mit 'n ganse bevolking van 193.261.200 in alle lenj. 't Bengaals haet de ISO 639-3 code *ben* enne ISO 639-1 code *bn*.

De verspreijing van 't Bengaals euver India en Bangladesj.

Anger benaminge veure spraok zeen *Bengali*, *Bangala*, *Bangla* en *Bangla-Bhasa*. Me gebroek veurnamelik 't Bengaals sjrif veur mit te sjrieve. Ouch wuuertj Braille gebroek. 't Newar (Prachalit Nepal) wuuertj neet mieë gebroek veur te sjrieve.

De standerd waordvolgorde is SOV; 't guuef achterzètselen enne zelfstenjige naamwäörd die houf zeen kónne zowaal veuraan es achteraan inne zats geplaats waere. 't Guuef drie geslachte (mennelik, vrouwelik en ónziejig); inhaads-g-wäörd veuraan en achteraan. Zatsdeile waeren aangegaeve mit naamvallen en waordvolgorde. Wirkwäörd waere verveug nao tied en diathese (passief). 't Bengaals haet viefendertig mitklinkers en vief klinkers die es foneem kónne waere betrach.

De spraok wuuertj in 't wèste van Bangladesj gekaldj en haet dao 140.000.000 luuj die 't es twieëdje spraok kalle. Dialekten in Bangladesj zeen Barisal, Khulna, Mymensingh en Noakhali. Dao wuuertj vermèldj det de spraok geliekenisse haet mit 't Assamees. De lexicaal euvereinkóms mit 't Nepali is 40%. Alle laeftieje kallen 't Bengaals. Spraekers inne distrikte van Khagrachari en Rangamati gebroeken ouch 't Chak. Anger spraekers kallen ouch Chittagonisch en War-Jaintia. 't Bengaals wuuertj zowaal oppe lieëgere es oppe hoeagere sjoeal óngerweze, is gans óntwikkeldj en deiler vanne Biebel woorten ómgezatj tösse de jaore 1809 en 2000. De spraekers in Bangladesj zeen euverwaegendj islamitisch.

In India zeen 82.500.000 spraekers (2001). Dao wuuertj 't gekaldj inne Wès-Bengale: Jharkhand, Dhanbad, Manbhum, Singhbhum en Santal; in Parganas, Bihar, Assam (Goalpara), Meghalaya (de Garo-häöele), Mizoram en Nagalandj. 't Bengaals kèntj in India de volgendje dialekte: Barik, Bhatiari, Chirmar, Kachari-Bengali, Lohari-Malpaharia, Musselmani, Rajshahi, Samaria, Saraki en Siripuria (Kishanganjia). 't Wuuertj gebroek es twieëdje spraok door spraekers van 't Asuri, Bishnupriya, Chakma, Hajong, Kamta, Kharia, Kharia Thar, Koch, Kudmali, Kumarbhag Paharia, Lodhi, Mahali, Maithili, Mal Paharia, Panchpargania, Pnar, Rabha, Sadri, Sakachep en Toto. De graod van gelitterdjheid inne ieëste spraok is 85%. De spraekers zeen euverwaegendj hindoeïstisch en islamitisch.

't Bengaals wuuertj ouch gekaldj in Nepal. Hie guuef 't 21.100 spraekers (2011); 'n aantaal det toenump. 't Wuuertj gekaldj inne zaone: Mechi (Jhapa), Kosi (Morang, Sunsari) en Sagarmatha (Saptari). Ouch guuef 't spraekers in Kathmandu, Bhaktapur, Patan, Birgunj, Bhairawa, Nepalguni en Janakpur. De dialekte die in Nepal veurkómme zeen: Barik, Bhatiari, Chirmar, Kachari-Bengali, Lohari-Malpaharia, Musselmani, Rajshahi, Samaria, Saraki en Siripuria. 't Spraokgebroek is laevetig es bei eljers van Bengaalse aafkóms

zeen. De spraok wuuertj heim gebroek en mit vrunj, aevenes in religieuze deensten en op 't wirk. 't Wuuertj door alle laeftieje gekaldj enne 't guuef 'n positieve hajing t'n opzichte vanne spraok. 't Bengaals wuuertj in Nepal es twieëdje spraok gebroek door spraekers van 't Maithili, Meche en Rajbanshi. De modertaalspraekers waeren in Nepal es 'n cultureel groep geclassificeerdj (wie inne voukstèlling van 2001). De spraekers zeen euverwaegendj hindoeïstisch, kristelik en islamitisch.

In Singapore haet 't 600 spraekers oet 'n ethnische bevolking van 80.000 (2006). Hie zeen de spraekers euverwaegendj hindoeïstisch en islamitisch.

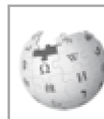
De spraokstatus veur dees spraok is nasjenaal (1) in Bangladesh; det beteikentj det de spraok wuuertj gebroek in 't óngerrich, 't wirk, de massamedia enne euverheid op 't nasjenaal niveau (statutorische nasjenaal spraok, 1972, Gróndjwèt, Artikel 3); provinciaal (2) in India; det beteikentj det de spraok in óngerrich, wirk, media en bestuur binne groeate administratieve óngerdeiler van e landj gebroek wuuertj (statutorische provinciaal spraok in Wès-Bengale, Tripura enne staote van Assam, 1950, Gróndjwèt, Sjieëma VIII); versprèdj en bedreig (6b) in Nepal; det beteikentj det de spraok gebroek wuuertj veur persuuenlike communicatie door alle generaties, meh det 't aantaal spraekers aafnump; en bedreig (6b) in Singapore.

Classificatie

- Indogermaans
  - Indo-Iraans
    - Indo-Arisch
      - Oeastelike Zaon
        - Bengali-Assamees

Brón

- Ethnologue (http://www.ethnologue.com/language/ben).

D'r is 'n **Bengaalse editie** van Wikipedia, de vriej encyclopedie.